

א מנהות מב.
ב התוספות והרא"ש
שם. ג הרא"ש בהלכות
ציצית פוסל ורמב"ם
בפרק א מהלכות ציצית
מבשר.

בְּאֵר הַטֶּבַח

שְׁעָרֵי תְּשׁוּבָה

משנה ברורה

במזל חלכה

א * להצריך אנשים. עין במשנה בוררה, והוא השטע של מהר"ם שחוקא בהגהות מימוני, ולא העתקתי השטע משום דהא דרבונו הם, וכדאימא בקמן אברהם, משום דכל שאמרו בלשונה אינו בעשה, ונקטא מנהג אם ליתר מציאות לילכ ולסבה, משום דמשמע בדרכי משה שלא תושב רק מהמחריים, אבל בעלת תמיד מצאנו, דאם כן אין להצריך אנשים, וכן מצאנו בארצות החיים. ומכל מקום כיון שחפרי מנדים ודרך החיים העתיקו להלכה לגמרי לכתחילה על ידי קטן, ראוי ונכון לעשות כן. ופשוט הרקטן לעצמו מהר להשיל יציאת כל יד אלא, אם רק היעל להתעורר שחאו מחזק מדרקטן במוצא יציאת ומקשר בלשונה להוציא את עצמו בציציתיו. ויותר נראה לי דאפלו אם כבר נעמד גדול כן שלש עשרה שנה אין צריך להחזיר ציציתיו, הריז כדעבד דמאן וכדעבד אין לחש להא דרבונו הם. וכל זה אם יודע בעצמו ששחילם או לשקמו: * וטוב לעשות וכו'. עין במשנה בוררה. הנה מוכרז אנכי לכאר דברי, דע, דאף לפי מה שהקל הרמ"א לענין דיעבד באשה ובוראי מהר בכל אופן באיש, אצל בקטן קטן על פי פנים ודעבד עומד על גבו. וכתב דאם כתב, אצל הידוע לשמה של קשה להכשיר בדיוול באשה, על דברו מניי אם כן דוקא בגדול עומד על גבו, דאפלו חש"ו דסובר לקמן בסיומן תם דקטן הידוע לעשות לשמה תו איננו בכלל קטן, הינו, דמהני עומד על גבו. דבמוכח להענין שם. ותמכה לי על ארצות החיים גמלי הקמל לכתחילה על ידי קטן, הלא אפלו אם לא נחש כלל להא דרבונו הם, הלא מוכחל לשמה נש להחזיר לכתחילה אם אפשר, הלא נפסק בסעיף (ב) (א) בהתחלה דצריך להיות בכונה לשמה לחש לדעת רש"י ורמ"א ועוד שארי ראשונים דסבירא להו דצריך לשמה כזה מדאורוקא ולקמן בסיומן תם נפסק דלשמה המזה של מצוה הצריך לשמה, אין לשוין לכתחילה על ידי מרש שושט וקטן אפלו בעומד על גבו דבריא קאורנינו ובגמריא שם: **ב * השיל ישראן וכו'.** דע, דהמרבית היות ויפך מוכח דאפלו אם השיל פירוש שילא לשמה כן שר חרובים, וכן להפוך לדעת רש"י ורמ"א אפלו סתמא פסול דאי לא הני אין שום ראיה דהרמ"א יחלף על הרמב"ם, דמן הסוגין וכן הענין הרי בוראי לא נחלו לשמן, וכן כתב פרישה. ועין בתשובות ר' עקיבא איגר בסימן ד שישב למח לא אורנינו כזה דסתמא לשמה קאי. אחר כך מצאנו בתשובות משפנות יעקב בסיומן כן שירעו שם הרמב"ם לא תקל רק בסתמא משום דלשמה קאי, עין שם: * בלא כונה. ואם תשוב במחשבתו לשמה, נראה לי דיוכל לקרב עליו. אף דבטוב נשארו לעיל בסיומן יא בצריך עיון אם מהני מחשבה, דקא מתור, אחד ופסק סתמא חזא, דשמא דלכזה דסגי במחשבה, עין בראש"י במחלות קטנות, ודשם הלכה הרמב"ם, ועוד שמא אחרתא, דיון חושן סתמא לאר לשון יציאת, מה שאין כן תלית חושנין סתמא לשמה קאי. ובצריך כל אלו שפעמים נראה לי דיוכל לקרב עליו, אף לכתחילה יותר טוב שיציא כן בפיו פירוש, וכן העתקתי לדינא במשנה בוררה. דע עוד, דנראה לי דאפלו אם הכונה לשמה לא היה רק בתלית יציאת ואשונה והשאר חסרים תעשה, אף הקלארזה כן שמי פעולות נפרדות, ורמאנה מהא דמשמע וכו' וכלל כהן סתמא היה סתמא, אפלו אם נימא דסתמא לאו לשמה קאי, אפלו הכי כ

(כא) שלחן ערוך הגר"ז ופשוט: (כב) מִן אֲבֵרָהֶם: (כג) פִּרְי מִגְדִּים:

לוח עמוד היומי: יום ד ב תמוז תשסב * יום ה ז סיון תשסז * יום ו יב אייר תשעב * שב"ק יט ניסן תשעז * יום א כד אדר ב תשסב